Møre og Romsdal
fylkeskommune

Informasjon om Lærekandidatordninga

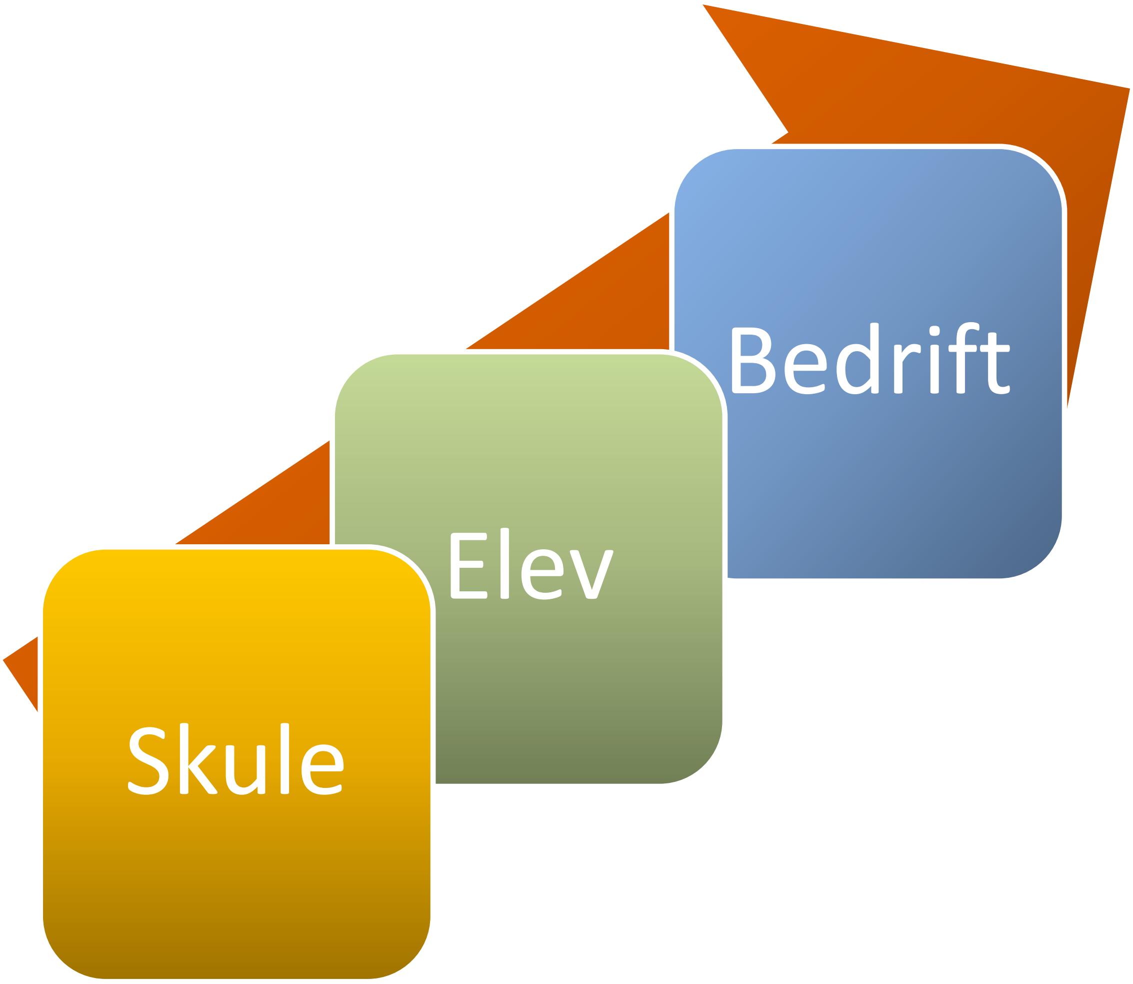

Kompetanse og Næringsavdelinga , Opplæring i bedrift

Revidert 01.01.2021

Opplæring i bedrift for lærekandidatar

Ein lærekandidat får ein **opplæringskontrakt** og tilrettelagt opplæring i bedrift. Lærekandidatar har som mål med læretida å nå delar av læreplanmåla for faget og med det kunne meistre arbeidsoppgåver der kravet ikkje er fagbrev/sveinebrev. Opplæringa skal gi ein sluttkompetanse som gir grunnlag for varig arbeid.

Grunnlaget for å lukkast er :

- Grundig kartlegging av evner og interesser hjå kandidaten
- Samarbeid med opplæring i bedrift (OIB) og rådgivar for faget
- Kontakt med lærebedrift gjennom utplassering som alternativ undervisning

Ein del lærekandidatar får seinare fullstendig fag- eller sveinebrev gjennom praksiskandidatordninga.

Verd å merke seg er at lærekandidatar er under dei same reglane som lærlingar.

Kven kan bli lærekandidat?

Opplæringslova § 4-1 definerer kven som er lærekandidat:

Lærekandidat er etter denne lova den som har skrive ein opplæringskontrakt med sikte på ei mindre omfattande prøve enn fag- eller sveineprøva.»

Målet for lærekandidatordninga er å gi lærekandidaten høgast mogleg kompetanse og kvalifisere kandidaten for varig arbeid.

Når startar arbeidet?

Førebuinga startar i ungdomsskulen og kandidatane vil være kjende for den vidaregåande skulen når dei startar på vg1.

Den vidaregåande skulen skal vurdere om det er behov for alternativ opplæring innan veke 40 og har ansvar for å knyte kontakt med aktuelle lærebedrifter.

Skulen skal sørge for at kandidaten blir kjend med lærebedrift gjennom Yrkesfagleg fordjuping eller som alternativ undervisning.

Kven skaffar lærebedrift ?

Det er den vidaregåande skulen si oppgåve å skaffe lærebedrift. Skulen har tida frå elevane startar på Vg1 fram til søknadsfrist 1. februar på Vg2.

Viss skulen ikkje lukkast med å skaffe lærebedrift, må skulen være budd på å gje eit alternativt tilbod for kandidaten på Vg3-nivå.

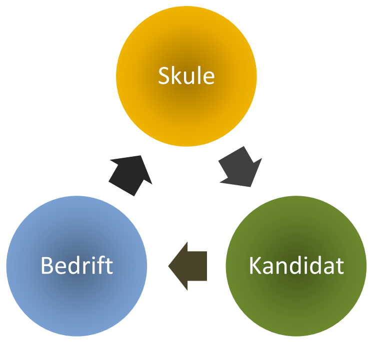

Kor lang er opplæringstida?
Retten er 3 år med vidaregåande opplæring. Fagopplæringa omfattar normalt to års opplæring i skule og to års opplæring kombinert med verdiskaping i bedrift. Opplæring i bedrift er fleksibel.

Føresetnaden er at ein har ei bedrift som kan ta på seg eit opplæringsansvar for kandidaten.

Opplæringskontrakt kan til dømes bli oppretta rett etter ungdomskulen eller etter berre eitt år i vidaregåande skule. Ein må i kvart tilfelle vurdere kva heilskapleg løysing som er best for lærekandidaten og kva opplæringsbedrifta vil vere med på. Læreplanmåla som er plukka ut må bli sett saman slik at det blir ein heilskapleg sluttkompetanse i høve arbeidslivets behov.

Døme på ulike opplæringsmodellar

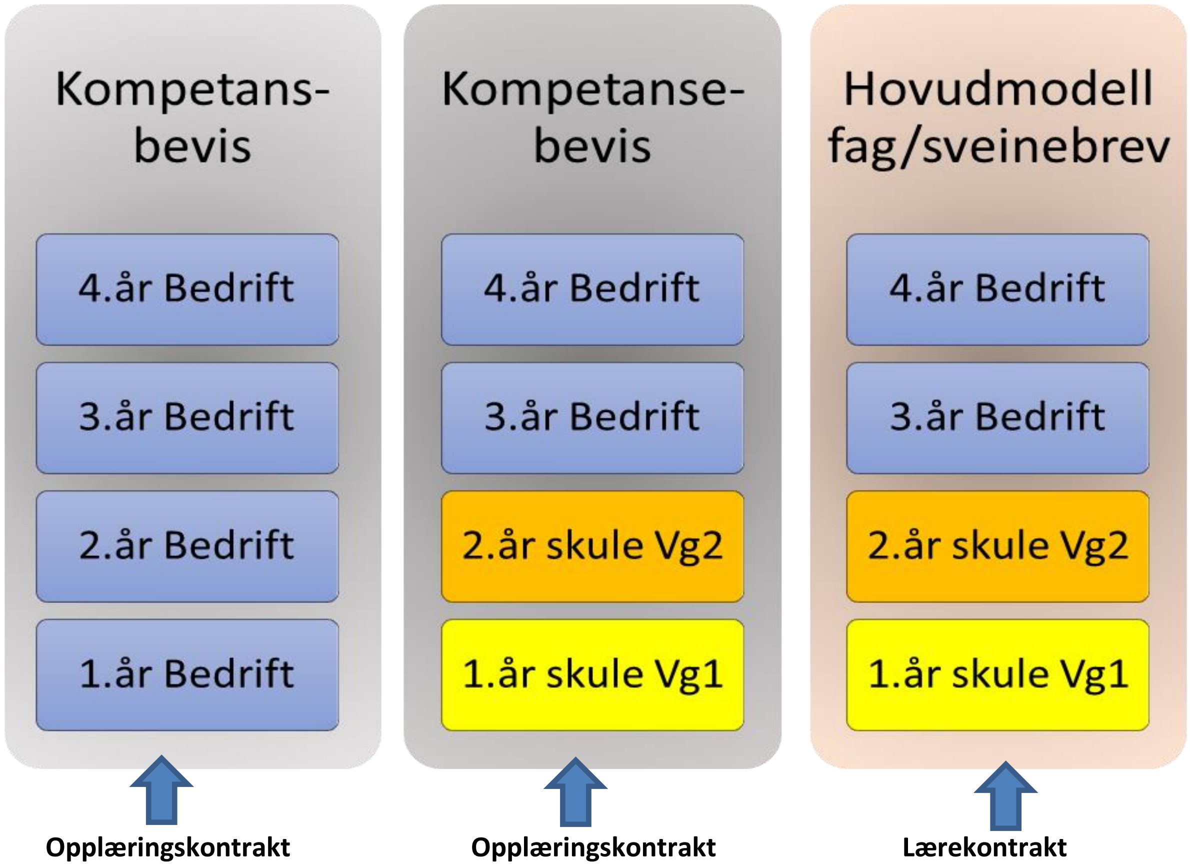

Korleis søkje opplæringskontrakt?
Søknadsfrist er 1. februar. Eleven skal søkje på VIGO.
I tillegg skal skulen fylle ut vedleggskjema for opplæringskontrakt med naudsynte vedlegg. Informasjon om arbeid som er gjort er viktig å skrive i vedleggsskjema, om skolen ikkje har lukkast i å finne bedrift. Døme: YFF bedrift, alternativ undervisning etc.

Opplæringskontrakt

Lærebedrift, **lærekandidat** og **fylkeskommunen** teiknar opplæringskontrakt når læreforholdet startar.

Lærekandidaten har rett til opplæring i samsvar med denne opplæringskontrakten.

Dersom opplæringskontrakten medfører behov for ekstra midlar utover ordinært tilskot, må det søkast om det til Utdanningsavdelinga.

Vedtak om opplæringskontrakt vert fatta av fylkeskommunen etter eit kontaktmøte der **lærekandidat, lærebedrift** og representant frå **fylkeskommunen** deltek.

Arbeidsavtale

Bedrifta teiknar ein arbeidsavtale med lærekandidaten. Denne avtalen skal ivareta rettar og plikter som følgjer av lover og tariffavtalar for begge partar.

Lærekandidaten si opplæringsplan

Lærekandidaten skal ha ein eigen opplæringsplan. Opplæringsplana skal beskrive dei opplæringsmåla kandidaten kan meistre. Bedrifta sender inn kopi av plana til fylkeskommunen.

Denne plana skal evaluerast minst kvart halvår og kan bli endra i løpet av opplæringstida slik at den på best vis er tilpassa lærekandidaten si utvikling og vekst. Fylkeskommunen skal få beskjed om endringane av plana.
Opplæringa skal gi ein sluttkompetanse som gir grunnlag for varig arbeid.

Lærekandidat og bedrift skriv under på opplæringsplana og sender denne inn til fylkeskommunen etter at opplæringa er avslutta.

Opplæringsplana med kompetansemål blir brukt når prøvenemnda skal lage **kompetanseprøva** og når kompetansebevis blir utferda.

Kompetanseprøve

Ved slutten av kontraktstida kan lærekandidatar som ønskjer det, gå opp til ei kompetanseprøve. Når kompetanseprøva er gjennomført får lærekandidaten kompetansebevis.

Det er bedrifta som har ansvar for oppmelding til kompetanseprøve.

Økonomi

Opplæringskontraktar blir på same måte som lærekontraktar finansiert gjennom dei ordinære tilskotsordningane. Lærebedrifter får tilskott frå fylkeskommunen etter satsar fastsett av departementet jamfør forskrift til opplæringslova § 11-4.

I tillegg til ordinært basistilskot kan bedrifta søke om tilskott til lærekandidatar med særskilte behov.

Årshjul: Frå elev til lærekandidat

<table>
<tr><th>Når</th><th>Kva</th><th>Ansvarleg</th><th>Samarbeids-partar</th></tr>
<tr><td>Vg1:
Innan veke 40</td><td>Kartlegge kandidatar</td><td rowspan="2">Skule</td><td rowspan="2">Bedrift
OIB
Hjelpeinstansar
PPT</td></tr>
<tr><td>Vg1:
Heile året</td><td>- Finne bedrift som kan ta på seg opplæringsansvar
- Sjå til at eleven får praksis i bedrifta
- Elev (ev føresette) skriv under på samtykkeerklæring om utveksling av informasjon mellom skule og bedrift
- Ta kontakt med PPT for informasjonsflyt</td></tr>
<tr><td>Vg2:
August - september</td><td>- Starte dialog med bedrift om ei mogleg opplæringskontrakt.
- Møte med bedrifter, gi informasjon om elevens føresetnader, avklare om læreplass kan vere aktuelt
- Ta kontakt med PPT for informasjonsflyt</td><td>Skule</td><td>Elev, aktuelle lærebedrifter,
OIB
PPT</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Vg2:
Januar</td><td>Planlegging/ tilrettelegging av opplæringskontrakt.
- Ta kontakt med PPT for informasjonsflyt</td><td>Skule</td><td>Elev/føresette (for elevar under 18 år), lærebedrifter
Hjelpeinstansar
PPT</td></tr>
<tr><td>Registrere søknad på Vigo.no (frist 1 februar).
Vedleggskjema for søknad om opplæringskontrakt med vedlegg lagrast i eleven si opplæringsmappe i ePhorte</td><td>Skule, elev</td><td>PPT</td></tr>
<tr><td>Vg2:
Februar</td><td>Gjennomgang av søknadar. Hente inn eventuelle tilleggsopplysningar</td><td>OIB</td><td>Skule
PPT
Bedrift</td></tr>
<tr><td>Vg2:
Februar/ mars</td><td>Svar på søknad om opplæringskontrakt. OIB gjer enkeltvedtak</td><td>OIB</td><td></td></tr>
<tr><td>Vg2:
Mars/april</td><td>Skule og bedrift utarbeider forslag til opplæringsplan.
Kopi av forslag til opplæringsplana ettersendast til fylkeskommunen.</td><td>Skule</td><td>Skule
Bedrift</td></tr>
<tr><td>Vg2:
Juni</td><td>Elever som skal ha opplæringskontrakt i samarbeid med NAV, registrerer seg der. OT får liste over kandidatar utan bedrift</td><td>Skule/elev (føresette for elevar under 18 år)
OIB</td><td>Skule
Elev (føresette til elevar under 18 år) OIB og OT</td></tr>
<tr><td>Juni-august</td><td>Registrere og godkjenne opplæringskontrakt
Samtale ved behov med elev og bedrift.
- Godkjenne opplæringsplan
- Kartlegge behov for å søke om ekstra midlar til oppfølging i bedrift.</td><td>OIB
OT
Bedrift</td><td>OIB
Bedrift
kandidat
OT</td></tr>
<tr><td>September - oktober</td><td>Skulen må gi tilbod om alternativ opplæring for kandidatar som ikkje har fått kontrakt.</td><td>Skulen</td><td>OIB</td></tr>
</table>

Fylkeskommunen v/OIB = Opplæring i bedrift. PPT= Pedagogisk-psykologisk teneste. OT = Oppfølgingstenesta

Ansvar / Oppgåver

Ansvar	Oppgåver	Kommentar:
Fylkeskommunen v/ Opplæring i bedrift (OIB) og OT	Fatter vedtak og godkjenner opplæringskontrakt Godkjenne bedrift sitt forslag til opplæringsplan Skriv ut kompetansebevis. Samarbeid med OT.	
Lærebedrift / opplæringskontor	Oppdatere kompetansemål i lærekandidaten si opplæringsplan Gjennomføre halvårssamtalar/vurdering Sende inn utfylt opplæringsplan Oppmelding til kompetanseprøve	
Vidaregåande skular	Rådgiving ved overgang skule-bedrift Kontakt med bedrifter for formidling av lærekandidatar Kontakt med PPT ved søknad om opplæringskontrakt Kontakt med PPT ved behov for spesialundervisning i opplæring i bedrift Skulen må gi tilbod om alternativ opplæring for kandidatar som ikkje har fått kontrakt.	
Pedagogisk-psykologisk Teneste (PPT)	Sakkyndig utale uttale ved behov Lenke til bestilling av PPT for bruk i vidaregåande opplæring i bedrift	
Prøvenemnder	Tilpasse og legge til rette kompetanseprøva etter vedtak gjort av fylkeskommunen, jf. forskrift til opplæringslova: §3-58 Vurdere kompetanseprøva	

Aktuelle lenker

Vedleggsskjema til søknad om opplæringskontrakt finn du her

Søknad om tilskot til lærekandidatar/lærlingar med særskilte behov finn du her

Retningslinjer – tilskot til opplæring av lærekandidatar/lærlingar med særskilte behov finn du her

Oversikt over tilsette i OIB finn du her

Oversikt over Oppfølgingstenesta i Møre og Romsdal